

Zorgende zoon: besparing 150 euro per dag

Door: Stella Braam, Innovatiekring Dementie

Mevrouw Tembong (74) uit Rotterdam, geboren in Suriname, heeft een bewogen leven achter de rug. Toen ze 12 jaar was moest ze zich verstoppen, omdat ze zou worden uitgehuwelijkt. Vergeefs, op haar 14-de werd ze gesnapt en alsnog uitgehuwelijkt. Ze was vijftien toen ze haar eerste kind kreeg en werd kort daarna verstoten, omdat ze aan lepra leed.

Leprakolonie

Gedurende vijftien jaar verbleef ze gedwongen in de leprakolonie. 'We zaten op een eiland. Wie probeerde te vluchten, werd vaak opgepakt. Ik bracht de dagen door met kleren verstellen en dekens naaien. Gelukkig hadden we ook vertier: één keer per week werd er een film aan ons vertoond.'

Deze pakken jullie niet af!

In de leprakolonie ontstonden ook relaties. Maar wie een kindervens had, zoals Nellie Tembong, werd diep teleurgesteld. Al haar kinderen werden bij de geboorte direct van haar afgenomen, lepra zou besmettelijk zijn. Toen haar laatste zoon Frank werd geboren, was ze, dankzij nieuwe medicijnen, vrijwel genezen van de vreselijke ziekte. 'Deze pakken jullie niet van mij af!' riep ze geëmotioneerd. Frank was haar enige kind dat bij haar mocht blijven.

In de bajesboot

Uitgerekend Frank wordt aan het einde van haar leven van haar afgepakt. Althans, daar lijkt het nu op. Haar zoon, Frank Martens, zit nu al bijna drie weken in een verwijdercentrum, de 'bajesboot', in Dordrecht. Dat komt, Frank was in zijn tienerjaren nog Nederlander maar heeft na de onafhankelijkheid van Suriname de Surinaamse nationaliteit. Omdat hij niet de Nederlandse nationaliteit heeft behouden, moet hij terug.

Medicijnen van gisteren

De oud – Nederlander vloog kort geleden op een toeristenvisum naar Nederland om voor zijn moeder, mevrouw Tembong, te zorgen. Moeder Tembong is de draad kwijt als het om haar kwalen gaat, zoveel zijn het er. Een optelsom van lepra, een verwijderde schildklier, artrose, reuma, een aandoening aan haar ogen waardoor zij bijna blind is en ze is half verlamd. 'Ik heb altijd pijn,' zegt ze in haar woning in Rotterdam – Noord. Met moeite, want mevrouw Tembong houdt niet van klagen. Op tafel liggen de medicijnen van gisteren die ze had moeten innemen.

24 uurszorg

'Ma heeft 24 uurszorg nodig' zegt haar zoon Dennis. 'Alleen al omdat zij ongecontroleerd medicijnen inneemt als ze pijn heeft, of omdat ze haar medicijnen vergeet in te nemen.' Zoon Dennis woont in Ermelo, en moet per dag 4 uur rijden om bij zijn moeder te kunnen zijn. Dat lukt niet. Hij werkt en heeft een eigen gezin. 'Ik zou graag willen, maar met mijn werk en gezin kan ik niet 24 uur voor haar zorgen.'

Waarom doen we dit?

Toch zal Dennis wel moeten, als het aan demissionair minister Hirsch Ballin ligt. De PvdA heeft de minister een brief gestuurd met de vraag: *waar zijn we mee bezig?* Hoe kunnen we de mantelzorger van zo'n hulpbehoevende mevrouw afpakken? Waarom doen we dit? De minister antwoordde onder meer met: 'Het CIZ, Centrum Indicatiestelling Zorg heeft weliswaar zes weken nodig om de zorg op orde te brengen, maar die zes weken kan haar andere zoon prima opvangen.'

Zorgen vanuit Ermelo?

Wat Hirsch Ballin wellicht niet weet, is dat de 24 uurszorg, die mevrouw Tembong nodig heeft, alleen wordt ingezet bij terminale patiënten. Navraag bij het CIZ leert dat er per week maximaal 7 x 10 uur zorg zal zijn. De rest moet door mantelzorg worden opgevangen. Zoon Dennis begrijpt het niet. 'Dan blijven er dus elke dag 14 uren over! Die kan ik vanuit Ermelo niet opvangen.'

Gratis en voor niets

Mevrouw Tembong had in een verzorgingshuis gemiddeld 150 euro per dag gekost. Een tijdelijke zorgverblijfsvergunning voor haar zoon kost de overheid niets. 'Mijn broer Frank zorgde gratis en voor niets voor haar. Er is al zo'n tekort aan verzorging in Nederland. Ik begrijp het niet. Mijn broer heeft nooit wat misdaan. Nu zit hij al bijna drie weken vast, alsof hij een crimineel is,' zegt Dennis. 'En mijn moeder zit zonder zorg. Het CIZ, Centrum Indicatiestelling Zorg, heeft laten weten dat het minstens zes weken kost om de zorg op orde te krijgen. En dan nog is het de vraag hoeveel zorg ze krijgt. Iedereen weet, we moeten bezuinigen...'

Shock

Mevrouw Tembong verkeert nog in een shock. Het kost haar veel moeite hierover te praten. 'Ik vind dit...onrechtvaardig.' Aarzelend: 'Is dat een juist woord? Ik ben afhankelijk van Frankie. Hij kookte voor mij, hield me bezig, ging met me naar buiten. U moet weten, vanwege mijn slechtaziendheid kan ik niet zelf naar buiten.'

Vrees

Mevrouw Tembong eet en drinkt amper nog. Niemand die toeziet op haar medicijnen. De vrees van Frank en Dennis is dat hun moeder zal overlijden. Waarom zou Frank niet, zo kort als zijn moeder nog leeft, voor haar mogen blijven zorgen?

IDé – Innovatiekring Dementie vindt 'au pairs voor ouderen', toegesneden op de situatie van ouderen, een interessant idee en gaat de mogelijkheden onderzoeken.

6 juli 2010

www.innovatiekringdementie.nl